

Egzamin kwalifikacyjny 2019
Kolegium Nauk Prawnych Szkoły Doktorskiej - część ustna
Specjalność: Teoria i filozofia prawa oraz doktryny polityczne i prawne

I. Teoria i filozofia prawa

1. Problematyka badawcza prawoznawstwa
2. Teoria prawa na tle innych dyscyplin prawoznawstwa
3. Charakterystyka szczegółowych nauk prawnych
4. Integracja wewnętrzna i zewnętrzna nauk prawnych
5. Naturalizm i antynaturalizm w naukach prawnych
6. Specyfika nauk humanistycznych (nauk społecznych)
7. Norma postępowania i jej struktura
8. Pojęcie i reguły dokonywania czynności konwencjonalnych.
9. Dyrektywa celowościowa
10. Norma indywidualna i generalna. Norma konkretna i abstrakcyjna
11. Reguły pierwotne i wtórne
12. Zasady prawa
13. Obowiązkiwanie normy (aksjologiczne, behawioralne, tetyczne, systemowe)
14. Podstawowe cechy pozytywizmu prawniczego
15. Podstawowe cechy i typologie koncepcji prawa natury
16. Podstawowe cechy realistycznych koncepcji prawa
17. Podstawowe cechy hermeneutyki prawniczej
18. Podstawowe cechy argumentacyjnych teorii prawa (teorii dysku prawniczego)
19. Podstawowe poglądy J. Austina na prawo
20. Podstawowe poglądy H.L.A. Harta na prawo
21. Podstawowe poglądy H. Kelsena na prawo
22. Podstawowe poglądy R. Dworkina na prawo
23. Podstawowe poglądy L. Petrażyckiego na prawo
24. Komunikacyjna koncepcja prawa
25. Pojęcie i rodzaje modalności prawnej
26. Pojęcia prawa podmiotowego i stosunku prawnego
27. Pojęcie aktu normatywnego (aktu prawotwórczego)
28. Stanowienie prawa.
29. Praktyka prawotwórcza (precedens i zwyczaj)
30. Normatywna koncepcja źródeł prawa
31. Język prawny i język prawniczy
32. Pojęcie racjonalnego prawodawcy
33. Pojęcie i rodzaje reguł egzegezy
34. Charakterystyka klaryfikacyjnej i derywacyjnej koncepcji wykładni
35. Pojęcie i rodzaje ideologii wykładni prawa
36. Racje wykładni
37. Zasada clara non sunt interpretanda
38. Reguły wykładni
39. Dyrektywy interpretacyjne drugiego stopnia
40. Reguły kolizyjne
41. Pojęcie i rodzaje wnioskowań prawniczych
42. Analogia legis i analogia iuris
43. Pojęcie systemu prawa
44. Spójność (niesprzeczność) i zupełność systemu prawa
45. System prawny jako system dynamiczny i statyczny
46. Wiąż kompetencyjna systemu norm prawnych

47. Pojęcie stosowania prawa
48. Ideologia stosowania prawa - pojęcie i rodzaje
49. Sądowy i kierowniczy typ stosowania prawa
50. Domniemania prawne

II. Doktryny polityczne i prawne

51. Filozofowie starożytni – krytycy demokracji ateńskiej.
52. Typologia ustrojów u Platona.
53. Klasyfikacja ustrojów państwa według Arystotelesa.
54. Myśl polityczna starożytnych Chin – Konfucjusz.
55. Idea „civitas Dei” i „civitas terrena” według św. Augustyna.
56. Hierarchia prawa według Tomasza z Akwinu.
57. Marsyliusz z Padwy o suwerenności ludu.
58. Myśl polityczno-prawna klasycznego islamu – al Farabi i al Ghazali.
59. Erazm z Rotterdamu doktryna konsensusu politycznego i religijnego.
60. Renesansowe utopie - Morus, Campanella, Bacon.
61. Machiavelli o moralności i polityce.
62. Jean Bodin i jego teoria suwerenności władzy państwowej.
63. Poglądy polityczne przywódców reformacji - Marcin Luter, Jan Kalwin, Ulrich Zwingli.
64. Myśl Odrodzenia w Polsce- Modrzewski, Ostroróg, Orzechowski.
65. Hugo Grocjusz o prawie natury i jego zasadach.
66. Umowa społeczna według Thomasa Hobbesa i Johna Locke’a i jej konsekwencje.
67. Klasyczny absolutyzm we Francji w XVII wieku, ideologia i jej twórcy – Richelieu.
68. Monteskiusz o „duchu praw” i podziale władzy.
69. Myśl polityczna francuskiego Oświecenia – Wolter, Diderot.
70. Zadania państwa i idea taniego rządu wg Smitha.
71. Treść umowy społecznej według Rousseau i jej konsekwencje.
72. Myśl polityczna polskiego Oświecenia: Leszczyński, Konarski, Staszic i Kołłątaj.
73. Liberalizm klasyczny – Benjamin Constant.
74. Utylitaryzm jako podstawa liberalizmu Jeremiego Benthama.
75. Demokracja-dobrodrojeństwa i zagrożenia wg de Tocqueville’a.
76. John Stuart Mill o „rządzie reprezentatywnym”.
77. Socjalizm utopijny i jego przedstawiciele - Owen, Fourier, Saint-Simon.
78. Doktryna anarchizmu: Proudhon, Bakunin, Kropotkin.
79. Sorel i anarchosyndykalizm.
80. Doktryna stalinizmu.
81. XIX-wieczni teoretycy rasizmu: Gobineau, Lapouge, Chamberlain.
82. Darwinizm społeczny i jego twórcy: Herbert Spencer i Ludwik Gumplowicz.
83. Teoria krążenia elit Vilfreda Pareto
84. Decyzjonizm Carla Schmitta.
85. Nacjonalizm polski – Zygmunt Balicki i Roman Dmowski.
86. Koncepcje polityczne Józefa Piłsudskiego.
87. Ideologowie faszyzmu włoskiego.
88. Ideologowie niemieckiego nazizmu.
89. Gandhi i metoda *satyagrahy*.
90. Leon XIII wobec socjalizmu i demokracji chrześcijańskiej.
91. Jan XXIII i Sobór Watykański II.
92. Jan Paweł II o pracy ludzkiej.
93. Pozytywizm niemiecki – Rudolf von Ihering i Georg Jellinek.

94. Oliwer Wendel Holmes i realizm prawniczy.
95. Hayek o sprawiedliwości społecznej i gospodarce planowej.
96. Milton Friedman i jego krytyka interwencjonizmu gospodarczego.
97. John Rawls i teoria sprawiedliwości.
98. John Finnis i nowa szkoła prawa naturalnego.
99. Samuel Huntington i zderzenie cywilizacji.
100. Francis Fukuyama i koniec historii.